

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 109. Quis sit Judex competens in crimine Simoniaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

& perfectam accepto, vel re aliqua æquivalente spectato jure communi decretalium, ipso facto est suspensus à collatione omnium Ordinum saltem ad triennium, juxta *c. 45. h. t.*, ubi idem dicitur de præsentatore ad ordines. Dicitur primò: *Per Simoniam realem completam*, qualis non est, dum non intervenit datio alicujus pretii, aut remissio obligationis jam ortæ, seu juris acquisiti, dum ordinandus jurato promisit se, postquam ordinatus, non exacturum sustentationem ab ordinante, sed eam remissurus pro tempore, quo debetur, adeoque Simonia realis directè non fuit commissa, unde mitius puniri debet per suspensionem temporalem seu triennem. Dicitur secundò: *Speñtato jure communi decretalium*: nam ex nova constitutione Sixti V. quæ incipit: *novum & salutare*, ejusdem Pontificis 91. simoniacè conferens Ordines, à collatione quorumcumque Ordinum, atque adeo primæ tonsuræ, & ab executione omnium munerum pontificalium eò ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiæ interdictus existit; quarum censuratum abolitionem, etsi Simonia sit occulta, sedi Apostolicæ reservat. Quas etiam censuras & pœnas contra simoniacè ordinantes & ordinatos permanere voluit Clemens VIII. in *constit. sua* 40. quæ incipit *Romanum*. Etsi quò ad alia quædam Bulla Sixti V. ad terminos juris communis reduxerit. Insuper ut expressè habet *cit. constitutio* Sixti V. si memoratum interdictum violet ordinans, præter irregularitatem, quam incurrit vi, *c. 1. & 20. de sent. excom.* suspensus est à regimine & administratione suæ Ecclesiæ, & perceptione omnium fructuum suorum beneficiorum; independenter quoque à dictis bullis, si Simonia ab ordinante commissa non est occulta, sed manifesta, & is de ea accusatus convinceretur, à suo gradu & officio ecclesiastico est deponendus vi. *cap. si quis Episcopus. caus. 1. q. 1.* Etsi hoc depositio non ipso jure, sed per sententiam Judicis infligenda, ut Reiffenst. *h. t. n. 260.* citans Pirh. *h. t. n. 168.* qui tamen ibi loquitur, non de simoniacè ordinante, sed de eo, qui expulserit ab Ecclesia ordinatum, (id est, titè & canonicè institutum) & in ejus viventis locum successerit. Et hæc de suspensione à collatione & exercitio Ordinum, intelligenda quoque de præsentatore ad ordines, ut Pirh. *h. t. n. 159.* quo nomine venit Archidiaconus, seu is, cujus officium est, examinare ordinandos, inquirere in eorum titulum, an sufficiens sit ad ordines, & postmodum præsentare Episcopo ordinandos. Nunc etiam de suspensione, aliisque pœnis incurtendis à simoniacè ordinato.

3. Resp. Tertiò: Ordinarius quoque simoniacè scienter, præter excommunicationem (quam etiam ipso jure seu facto incurrit arg. *c. 1. reperimus. q. 1.* junctâ *Extravag. cum detestabile. h. t.* ipso jure est suspensus ab executione omnium ordinum tam simoniacè susceptorum, quam aliorum, etsi crimen sit occultum, arg. *cit. c. cum detestabile. §. 1.* loquentis indefinitè: *omnium ordinum suorum*, adeoque non restringendum ad solos ordines simoniacè susceptos, ut Less. *l. c. n. 135.* Laym. *l. c. num. 7.* Pith. *h. t. n. 160.* Reiffenst. *n. 262.* cum communione DD. Et si in tali suspensione adum alicujus Ordinis exercuerit, incurrit etiam irregularitatem, *c. Apostolica de cler. excom. & c. is, cui de sent. excom.* Insuper incurrit privationem omnium officiorum & beneficiorum, & inhabilitatem ad ea, si fuerit sæcularis; Et, si fuerit regularis, privationem vocis activæ & passivæ, & inhabilitatem ad ea, prout constat ex *cit. Bulla Sixti V.* quæ etiam harum

pœnarum absolutionem sedi Apostolicæ reservat cum derogatione, *Trid. sess. 24. c. 6.* ita, ut etiam si Simonia sit occulta, nihil circa absolutionem ab ea, possit Episcopus, Reiffenst. *cit. n. 262.*

Quæst. 108. Quæ pœnæ in jure statuta contra Simoniam admissam in religionis ingressu?

Resp. Tres sequentes; prima, quòd tam dantes, quam recipientes aliquid simoniacè pro ingressu & receptione in religionem incurtant ipso facto excommunicationem, si sint personæ sæculares, *extrav. 1. de Simon.* & si Capitulum seu Conventus consenserit in illam Simoniæ, ipso jure suspensionem generalem ab officio capitulari quoad jurisdictionem & administrationem ecclesiasticam, non quoad alia munia, *cit. extrav. 1.* Secunda, quòd simoniacè suscepti per *c. veniens de regul. & c. quoniam. h. t.* jubentur de suo monasterio ad aliud artius expelli ad agendam pœnitentiam sine spe restitutionis; quòd etiam vi *cit. c. quoniam.* intelligendum de Abbatibus, & majoribus monasterii personis, quamvis tam hi, quam privatæ personæ in certis casibus dispensativè remanere in suo monasterio, sed nec inde exire teneantur, priusquam per superiorem compellantur, se ad aliud monasterium conferre, ad quòd compelli nequeunt, nisi de commissa Simonia convicti & condemnati, Castrop. *p. 23. n. 1.* citatis Ugol. *tab. 1. c. 16 §. 4.* Less. *l. c. n. 132.* Suarez. *cit. c. 57. n. 8.* Tertia, quòd incurrant infamiam juris, & consequenter fiant irregulares, dum delictum est notorium notorietate juris aut facti, *Extrav. 1. h. t. §. certum.* Theaur. *de pœn. Eccles. p. 2. v. Simon. c. 10. n. 2. & 3.* Reiffenst. *h. t. n. 225.* Porò hic sequentia notanda; primò, quòd etsi Simonia incurtatur statim per ingressum Simoniacum in novitiatum, præstatæ tamen pœnæ juris non incurtantur, nisi secuta professione, seu dicto ingressu completo per professionem. Unde regulares, si simoniacè pecuniam, vel quid aliud promissum non recipiunt, aut receptum restitunt ante professionem, vel etiam ad sæculum redeunt professionem non emittant, dictam suspensionem non incurunt, nec infames, nec irregulares, nec excommunicati fuerunt aut sunt; ita Castrop. *l. c. n. 3.* Pirh. *h. t. n. 71.* Reiffenst. *n. 255.* Secundò, quòd, ut Less. *l. c. n. 131.* ex Navar. & Silv. apud Castrop. *l. c. cit. Extravag. 1.* saltem quoad pœnam excommunicationis non sit recepta. Tertiò, quòd secuta professione, etsi dictæ pœnæ incurtantur, ea tamen non sit invalida, & consequenter talis simoniacè professus ad sæculum redire, & nubere nequeat, licèt mandante legitimo superiore ad artius monasterium transire debeat, Less. *l. c.* Sanchez. *L. 2. consil. c. 3. du. 104. num. 5.* Navar. & alii. Quartò, quòd etsi moniales (idem est, de aliis regularibus) monasterii habitantis jam sufficientes reditus pro sustentandis etiam de novo ingredientibus, Simoniæ committant juxta dicta supra, si pro ingressu in religionem temporale quid exigant, etsi dicant, se id facere seu exigere loco dotis ad honestam ingressæ sustentationem, non tamen, ut asserit Reiffenst. *h. t. n. 256.* incurrant dictas pœnas; vide de hoc Pirh. *h. t. n. 71.*

Quæst. 109. Quis sit Judex competens in crimina Simonie?

Resp. In crimine Simonie cognoscere, & de eo definitivè pronunciare, seu esse Judex, nequit Sæcularis, seu Laicus, sed solus Ecclesiasticus, etsi

teus sit Laicus; cum obiectum illius, & consequenter causa sit spiritualis, cuius cognitio & sententia pronuntiatio iuxta c. 2. de iudiciis, pertinet ad solos iudices Ecclesiasticos ita cum communiter recepta Gloss. in c. cum sit. de for. compet. V. malefactores. Abb. ibid. Clar. l. 5. §. Simonia, num. 7. Pirh. h. t. n. 142. Reiffent. n. 348.

Quest. 110. Quisnam possit esse accusator & testis in hoc crimine?

1. Resp. ad Primum Accusator in eo esse potest quilibet Catholicus, etiam servus & criminofus, ut constat ex c. si dominus. h. t. idque speciale in crimine Simoniae, ut etiam servi acculare possint dominos Simoniacos, cum aliis servi regulariter stare non possint in iudicio, iuxta L. vix certus. ff. de iudic. Abb. in c. si dominus n. 2. item meretrix, quae aliàs ad accusandum vel testandum non admittitur, uti nec ad actus alios legitimos propter vilitatem l. 29. c. ad L. Juliam de adult. l. 3. §. Lege Julia. ff. de test. Ex quibus etiam colligitur, quod sub generali dispositione, qua criminofus ad aliquos actus admittuntur, non admittatur meretrix, nisi de ea caveatur, ut Abb. l. c. num. 3. Pirh. h. t. n. 143. in fine. Modò tamen criminofus non sit praecisus ab Ecclesia per sententiam canonis vel iudicis, non suspensus vel interdictus ut Gloss. in cit. c. si dominus. V. ad accusatorem. Pirh. l. c.

2. Resp. Ad Secundum, sicut quilibet aliàs de iure habilis ad accusandum, v. g. criminofus, potest esse accusator; ita etiam testis esse potest contra Simoniacos, modò non sit capitalis hostis rei aut conspirator in eum. c. Heli. c. per tuas. h. t. & ibi DD. communiter. Et hoc praecipue si criminofus sit emendatus, cit. c. per tuas, nisi forte sit perjurus, cum is etiam emendatus non admittatur ad testificandum; cum, qui semel perjurus timeatur rursus perjuratorus. arg. L. si qui §. 3. ff. de accus. item Gloss. in cap. per tuas. V. furti. Abb. ibid. n. 10. Pirh. h. t. n. 150. Reiffent. num. 351. iuxta c. parvuli. caus. 22. q. 5. & c. testimonium. de testib. Non tamen criminofus plenè probant sine adminiculis vel aliis indicis, arg. cit. per tuas. & Abb. ibi. n. 4. Pirh. n. 150. Reiffent. n. 350.

Quest. 111. Quinam absolvere possint ab excommunicatione, suspensione, & depositione incurfa ob Simoniam?

1. Resp. Primò ob incurfam Simoniam commissam in provisione & receptione beneficiorum, ordinum, & ingressu in religionem absolvere potest solus Papa, utpote cui hac absolutio reservata. per extrav. 1. & 2. h. t. Ex speciali tamen Privilegio, etiam Episcopi & religiosi mendicantes, utpote quibus concessum absolvere à casibus Papae reservatis, modò non sit publica, & ad forum contentiosum deducta. Suar. l. c. c. 61. n. 4. Castrop. p. 8. n. 2. Reiffent. num. 333. Pirh. h. t. num. 72.

2. Resp. Secundò à suspensione quoque, quae suspensus est Simoniace Ordinem recipiens ab executione illius, uti & ab ascensu ad Superiores Ordines, & conferens à collatione ordinum absolvere potest relaxando hanc suspensionem solus Pontifex, utpote ei reservata c. penult. de Simon. Suar. l. c. n. 5. & seq. Castrop. Pirh. h. t. cit. citra quod potestas delegata, seu Privilegium absolvendi ab ea in ordine ad dictos effectus competat mendicantibus. Quin & licet probabile censet Suar. posse Episcopum

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

dispensare in hac suspensione in ordine ad exercendos ordines alios legitime susceptos, aut etiam ad ascendendum ad Superiores Ordines, contrarium tamen censet probabilius. Idem dicendum de suspensione incurfa à capitulo & conventu regulari propter Simoniacam receptionem Religiosi, ait Castrop. cit. n. 2. in fine.

3. Resp. Tertiò: Infamia & depositio ab officio & beneficio ob commissam Simoniam inflicta, quòd non nisi à summo Pontifice aboleri possit, speciale est, quia haec poena ex suo genere perpetua sunt. Castrop. l. c. n. 1. Et haec de poenis Simoniae jam incurfis. Quod enim attinet poenas ipso iure latas & per sententiam inferendas, nondum tamen inflictas, aut etiam latas, nondum executioni datas, ne inferantur aut executioni dentur, vel etiam perseverent tempore, pro quo latae fuerunt, solus Pontifex impedire potest, ita ut ab inferiore iudice impediri aut auferri nequeant; Quamvis tamen Castrop. l. c. probabile dicat, posse Episcopum impositam triennem suspensionem ante transactum triennium auferre. De cetero dum Pontifex ante Simoniam commissam dispensat, ut poena ea commissam non incuratur, sensus non est, quòd dispenset quoad culpam, quod utique nequit, dum Simonia est contra Jus divinum, sed neque, dum Simonia est contra Jus Ecclesiasticum (in quo casu ille solus & inferior Praelatus non nisi ex commissione illius tacita vel expressa dispensare potest) item sensus non est, quòd manente Simonia tollatur culpa, cum id repugnet; sed quòd datio & receptio pecuniae, quae remanente obligatione legis esset Simonia, non sit Simonia. Qualiter autem Pontifex non soleat facile dispensare hac ratione contra Jus Ecclesiasticum, dicitur paulò infra.

Quest. 112. Quis tollere possit inhabilitatem Simoniaci ad retinendum, vel denuò obtinendum beneficium Simoniace obtentum?

1. Resp. Primò: Praeter Papam potest Episcopus, aliàsve Praelatus dispensare, ut beneficiatus invincibiliter ignorans beneficium Simoniace obtentum, adeoque bona fide à se receptum retinere, aut potius, postquam liberè illud resignavit, de novo ab Episcopo sibi collatum acquirere, si simplex est: Si verò praelatura vel dignitas est, aut curatum, non potest dispensante Episcopo illud retinere, aut de novo acquirere, nisi postquam prius collatum alteri denuò vacaverit. Abb. in c. 22. h. t. Castrop. l. c. n. 3. Pirh. h. t. n. 73. Reiffent. n. 336. juncto n. 337. prout haec habentur cit. c. penult. de elect. & ibi. AA. Quod tamen cap. intelligendum esse asserit Reiffent. de casu quo ob Simoniam ab altero commissam electio alicujus, vel collatio, per Sententiam fuit reprobata aut irrita declarata, ita ut, si in foro externo dicta reprobatio aut declaratio facta non fuerit, Episcopus etiam pro illa vice dispensare possit, ut dignitatem quoque seu beneficium curatum Simoniace, bona tamen fide obtentum retinere possit, aut potius à se prius resignatum de novo obtinere, absque eo, quòd illud interea alteri collatum fuerit.

2. Resp. Secundò: Si beneficium qualecumque per alium obtentum fuit, beneficiato sciente, & tacite vel expressè consentiente, vel etiam ipso met Simoniace procurante, Episcopus nec pro foro interno nec externo dispensare potest, ut Simoniacus talis hujusmodi beneficium retinere, aut idem hac vel alia vice de novo acquirere possit, id-

H que,